

Uchwała Nr XXIV/136/2020
Rady Powiatu w Kolbuszowej
z dnia 28 grudnia 2020r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2019-2022.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020r. poz. 920), oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 z późn. zm.)

Rada Powiatu w Kolbuszowej
uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XI/67/2019 Rady Powiatu w Kolbuszowej z dnia 26 września 2019r. w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2019-2022 załącznik otrzymuje brzmienie, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Mieczysław Burek

Załącznik do uchwały Nr XXIV/136/2020
Rady Powiatu w Kolbuszowej
z dnia 28 grudnia 2020 r.

**PROGRAM
KOREKCYJNO – EDUKACYJNY
DLA OSÓB
STOSUJĄCYCH PRZEMOC
W RODZINIE**

na lata 2019 - 2022

Wstęp

Program korekcyjno-edukacyjny (PKE) kierowany jest do osób, które stosują przemoc wobec członków swoich rodzin. Główne założenie programu oparte jest na przekonaniu, że za przemoc w rodzinie w pełni odpowiada osoba, która przemoc stosuje i dlatego to ona powinna podejmować działania związane z jej zaprzestaniem. Istnienie programu wynika wprost z zapotrzebowania na oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne zgłaszane przez podmioty zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (sądy, prokuratura, pomoc społeczna i inne), a także z zapisów powszechnie obowiązujących aktów prawnych i programów.

Podstawą prawną do opracowania i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2019r. poz.730);
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne (Dz.U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259),
3. Krajowy Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014–2020 przyjętego Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. (M.P. z 2014r. poz.445);
4. Wojewódzki Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata: 2013-2020 przyjętego Uchwałą Nr XLV/927/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 22 kwietnia 2014r.;
5. Powiatowy Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Kolbuszowskim na lata 2016-2021 – przyjętego Uchwałą Nr XVII/92/2016 Rady Powiatu w Kolbuszowej z dnia 28 kwietnia 2016r.

Powyższe akty prawne, oprócz zdefiniowania pojęcia przemocy w rodzinie, nakładają na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określając zakres pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy oraz zadania w zakresie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i wdrożenie do realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, natomiast zadaniem powiatu z zakresu administracji rządowej jest tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz opracowanie i wdrożenie do realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

I. Adresaci programu

Adresatami niniejszego programu są sprawcy przemocy domowej - pełnoletni mieszkańcy powiatu kolbuszowskiego, którzy uznają fakt stosowania przez nich przemocy we własnej rodzinie.

1. Uczestnikami programu mogą być:

- 1) Osoby skierowane przez sąd do uczestnictwa w programie skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,
- 2) Osoby kierowane przez kuratorów zawodowych i społecznych skazane wyrokami za przestępstwo z art.207 kk lub inne przeciwko rodzinie, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy,
- 3) Osoby kierowane przez Policję, Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie objęte procedurą Niebieskiej Karty,
- 4) Osoby będące sprawcami przemocy w rodzinie, uczestniczące w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków prowadzonej w zakładach opieki zdrowotnej jako uzupełnienie podstawowej terapii,
- 5) Osoby kierowane przez pomoc społeczną, organizacje pozarządowe, Kościoł, organizacje kościelne i inne instytucje;
- 6) Inne osoby samodzielnie zgłaszające się, u których uczestnictwo w takim programie wynika z osobistej decyzji – ze szczególnym uwzględnieniem rodziców i opiekunów stosujących przemoc wobec dzieci.

2. Uczestnictwa w programie odmawia się:

- 1) osobom chorym psychicznie,
- 2) osobom z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej
- 3) nałogowym hazardzistom,
- 4) osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków z wyłączeniem osób, które przeszły lub są w trakcie podstawowego cyklu terapii uzależnień.

II. Cele programu

1. Podstawowym i głównym celem programu jest pomoc osobom stosującym przemoc w rodzinie w **zaprzestaniu stosowania przemocy**. Cel

podstawowy ukierunkowany jest na **zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie, która doprowadzi do zmniejszenia ryzyka dalszego stosowania przemocy i zwiększy zdolność do samokontroli agresywnych zachowań.**

2. Edukacja i oddziaływania korekcyjne przewidziane w ramach programu będą realizowane poprzez:
 - 1) zwiększenie konstruktywnego współżycia w rodzinie;
 - 2) oddziaływania korekcyjne oparte na wzmacnianiu zachowań i postaw pozytywnych, a odrzucaniu negatywnych;
 - 3) dostarczenie informacji edukacyjnych pomagających zrozumieć dynamikę przemocy;
 - 4) stworzenie możliwości do badania osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują zachowania agresywne;
 - 5) kształtowanie postawy partnerstwa i szacunku wobec kobiet;
 - 6) budowanie konstruktywnych sposobów wywierania wpływu na innych ludzi z wykorzystaniem psychoedukacji;
 - 7) zaznajomienie się z pojęciem „przemocy w rodzinie”;
 - 8) poznanie aspektów przemocy, jej uwarunkowań i źródeł oraz czynników ją wyzwalających;
 - 9) zapoznanie się z rodzajami przemocy oraz jej skutkami i konsekwencjami wobec ofiar;
 - 10) nabycie wiedzy o rolach w przemocy oraz specyficznych cyklach jej rozwoju;
 - 11) poznanie instrumentów przemocy czyli oddziaływań fizycznych i psychologicznych;
 - 12) poznanie wpływu uzależnienia od alkoholu i substancji psychoaktywnych na stosowaną przez sprawców przemoc;
 - 13) nauka rozpoznawania uczuć i przetwarzania emocjonalnego;
 - 14) rozwijanie umiejętności syntonii i empatii u sprawców przemocy;
 - 15) wzmacnianie mechanizmów kontroli poprzez kształtowanie umiejętności radzenia sobie z uczuciem złości, gniewu, wybuchów niekontrolowanej agresji;
 - 16) zdolność do regulowania negatywnych uczuć przez nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz metod redukowania stresu;
 - 17) praca nad zmianą postaw u sprawcy przemocy wobec samego zjawiska przemocy oraz roli kobiety i mężczyzny;
 - 18) praca nad motywacją do zmiany zachowania u sprawcy
 - 19) nabywanie zachowań pojawiających się zamiast zachowania problemowego (zachowania alternatywne w stosunku do przemocy fizycznej);
 - 20) nauka unikania lub przeciwdziałania i kontroli bodźców, które wywołują problemowe zachowania;
 - 21) unikanie sytuacji ryzykownych i nauka technik wyciszania;

- 22) inicjowanie procesu czynienia sprawcy bardziej odpowiedzialnym za swoje czyny.

III. Założenia programu

1. Program oparty jest na koncepcji behawioralno - poznawczej, w której przemoc to zachowania wyuczone, a więc poddając osoby stosujące ją odpowiednim oddziaływaniom, można doprowadzić do zmiany tych zachowań na alternatywne i akceptowane społecznie.
2. Program ma charakter edukacyjno-korekcyjny. W części edukacyjnej skoncentrowany jest na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, część korekcyjna ukierunkowana jest na zdobycie umiejętności niestosowania przemocy, trening umiejętności społecznych i asertywności oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystanie ze wsparcia społecznego.
3. Głównym założeniem w/w programu jest oparcie na edukacji n/t kulturowo - obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc poprzez:
 - 1) promocję wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci;
 - 2) odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych;
 - 3) stosowanie procedur behawioralno – poznawczych w celu korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą;
 - 4) przekazanie wiedzy na tematy zawarte w programie i kształtowanie odpowiednich umiejętności u sprawcy.
4. Program realizowany jest w grupie wolnościowej, stałej, liczącej od 6-12 osób.
5. Pojedyncza sesja trwa 2,5 godz.
6. Program obejmuje 24 sesje, co daje razem 60 godzin zajęć.
7. Program zakłada monitoring zachowań osób biorących udział w programie w czasie jego trwania i do 3 lat po jego zakończeniu. Monitoring realizowany jest przy współpracy z innymi instytucjami jak: Sąd Rodzinny, Prokuratura, kuratorzy zawodowi i społeczni, Ośrodki Pomocy Społecznej.
8. Po zakończeniu programu zakłada się motywowanie uczestników do różnych innych form specjalistycznej pomocy (np. psychoterapia problemów alkoholowych, terapia rodzinna, spotkania małżeńskie, własna psychoterapia uczestników w przypadku dalszych trudności w funkcjonowaniu społecznym, konsultacje psychologiczne itp.).
9. **Uczestnik otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu programu, gdy jego udział w zajęciach stanowił min. 80% ogólnej liczby godzin programu (tj. 19 sesji), natomiast zaświadczenia o udziale w programie mogą być wydawane uczestnikom, którzy odbyli min. 50% zajęć.**

Zaświadczenie wskazuje liczbę godzin zajęć programu i liczbę odbytych godzin zajęć przez uczestnika.

10. W przypadkach szczególnych, uniemożliwiających uczestnikowi udział w zajęciach grupy (np. pobyt w szpitalu w związku z chorobą, która pojawiła się w trakcie jego udziału w programie lub brak możliwości utworzenia grupy mieszanej ze względu na płeć np. sami mężczyźni i jedna kobieta) prowadzący lub organizator zajęć programu umożliwia uczestnikowi ukończenie i/lub udział w programie w formie spotkań indywidualnych.
11. Uczestnik, który odbywa całościowo program w formie indywidualnej zobowiązany jest uczestniczyć w 12 indywidualnych konsultacjach (po 2,5 h każda) lub w przypadku przerwania udziału w sesjach grupowych w ilości odpowiadającej połowie nieodbytych godzin zajęć grupowych. Powyższe rozwiązania dotyczą wyłącznie przypadków szczególnych i wymagają pisemnego zwrócenia się do organizatora o umożliwienie indywidualnej realizacji programu.

IV. Zawartość merytoryczna programu

1. **Edukacja** - program dostarcza informacje, które pomagają uczestnikom zrozumieć dynamikę przemocy w kontekście procesów uczenia się społeczno- kulturowego i socjalizacji w roli męskiej; ma konfrontować przekonania i postawy, którymi sprawcy usprawiedliwiają stosowanie przemocy oraz nauczyć brać pełną odpowiedzialność za swoje czyny i rozpocząć wprowadzanie pozytywnych zmian w swoje relacje osobiste.
2. **Rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych** – program tworzy okazje dla uczestników do badania osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i wzmacniają stosowanie przez sprawców przemocy oraz promuje wartości i postawy stanowiące konstruktywną alternatywę wobec postaw wspierających przemoc.
3. **Zmiany behawioralno – poznawcze** – uczestnicy programu mają możliwość ćwiczenia nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania, które mają służyć skutecznej kontroli nad szkodliwymi zachowaniami i sprzyjać odpowiedzialnemu podejmowaniu decyzji w sytuacjach konfliktowych.

V. Częstotliwość i czas spotkań

1. Spotkania odbywają się z częstotliwością 1 lub 2 spotkania na tydzień;
2. Spotkanie trwa 2,5 godz.;
3. Czas trwania programu ok. 3-6 miesięcy.

VI. Zasady kontraktu:

1. Przed przystąpieniem do programu uczestnicy podpisują kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie, który zawiera:
 - 1) Zobowiązanie do systematycznej obecności na zajęciach (dopuszczalna nieobecność na zajęciach nie może przekroczyć 20%). Uczestnik każdorazowo zobowiązany jest usprawiedliwić swą nieobecność osobie prowadzącej bądź organizatorowi. Przekroczenie dopuszczalnej nieobecności skutkuje nieotrzymaniem zaświadczenia o ukończeniu programu.
 - 2) Zobowiązanie do przestrzegania punktualności.
 - 3) Zobowiązanie do powstrzymywania się od zachowań przemocowych.
 - 4) Zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychotropowych.
 - 5) Uznanie osobistej odpowiedzialności uczestnika za fakt stosowania przemocy w rodzinie.
 - 6) Obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania się podczas uczestnictwa na zajęciach.
2. Kontrakt zawiera informacje o monitorowaniu sytuacji rodziny i zachowań uczestnika programu do 3 lat od jego zakończenia oraz informację, że prowadzący zrzeka się zasady poufności w kontrakcie terapeutycznym ze sprawcą celem zapewnienia bezpieczeństwa jego bliskim (rodzinie sprawcy).

VII. PRZEBIEG SESJI:

1. sesja I – Rozpoczęcie grupy – nawiązanie kontaktu z uczestnikami:

- zasady kontraktu;
- podpisanie kontraktu;
- zasady uczestnictwa w grupie;
- budowanie procesu grupowego;
- wypełnienie ankiet ewaluacyjnych wstępnych PKE;

2. sesja II – „Co rozumiemy pod pojęciem przemocy w rodzinie?”

- definicja przemocy;
- rozmiary przemocy w rodzinie;
- formy i rodzaje przemocy;

3. sesja III – „Reakcje społeczne na przemoc w rodzinie”

- mity i stereotypy n/t przemocy –kulturowe, obyczajowe dotyczące płci, rasy i usprawiedliwiające dyskryminację jednostek;
- role w przemocy (ofiara, sprawca, świadek);
- źródła przemocy (czynniki rodzinne i środowiskowe);
- czynniki ryzyka;
- brak umiejętności społecznych u sprawcy – nauka umiejętności wchodzenia w relacje ludźmi w ten sposób, by ich nie ranić, ale czerpać także satysfakcję dla siebie;

4. sesja IV – „Role kobiece i role męskie w świecie – prawda czy mit?”

- zrozumienie dynamiki przemocy w kontekście procesów uczenia się społeczno-kulturowego;
- socjalizacja roli męskiej;
- konfrontowanie przekonań, które leżą u podstaw usprawiedliwiania stosowania przemocy;
- wzorce patriarchalne w społeczeństwie – przemoc jako narzędzie akceptowane kulturowo do wywierania wpływu i sprawowania kontroli w relacjach intymnych;

5. sesja V – „Model równości płci”

- zapoznanie z równością płci;
- kulturowe stereotypy promujące męską dominację życie rodzinne, telewizja, radio, prasa;
- ukazanie pozycji dominującej jako związanej z niską samooceną i poczuciem samotności;

6. sesja VII – „Problem władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich”

- potrzeby sprawców dotyczące władzy i kontroli;
- zaprzeczanie przemocy i obwinianie ofiar;
- proces wiktyimizacji;
- rozróżnianie zachowań agresywnych i asertywnych;

7. sesja VII – „Charakterystyka przemocy w rodzinie”

- cykle i dynamika przemocy;
- instrumenty przemocy: oddziaływanie fizyczne, psychologiczne, przemoc społeczna, wykorzystywanie seksualne;
- strategie postępowania podejmowane przez sprawcę: manipulacja, minimalizowanie szkód, zaprzeczanie, obwinianie;
- kwestionariusz kontrolowania analiza własnych zachowań przemocowych;

8. sesja VIII – „Skutki przemocy stosowanej przez sprawcę”

- bezpośrednie reakcje ofiary;
- skutki długotrwałe;
- szkody występujące u dzieci;
- wpływ przemocy domowej na psychikę i zachowania dzieci;
- konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie;
- wyuczona bezradność ofiary;
- uświadamianie, że agresywne metody wychowawcze krzywdzą dzieci i uczą stosowania przemocy;
- modelowanie pozytywnych form rodzicielskich;

9. sesja IX – „Przemoc seksualna”

- skutki przemocy seksualnej;

- rozpoznawanie poniżających i nieakceptowanych przez partnera zachowań i sytuacji związanych z seksem jako ważnej formy przemocy;

10. sesja X – „Przemoc w rodzinie i alkohol oraz substancje psychoaktywne”

- częstotliwość współwystępowania;
- rodzaj związku między nadużywaniem alkoholu a przemocą;

11. sesja XI – „Alkohol i patologia życia rodzinnego”

- zaburzenia życia rodzinnego spowodowane patologicznym zachowaniem rodziców;
- rozpoznawanie, które ślady bycia krzywdzonym przekształcają się we wrogość wobec innych;

12. sesja XII – „Promocja zdrowych i wspierających godność osoby wartości”

- godność osobista jako wartość ponadczasowa;
- kształtowanie postaw dobra rodziny, równości płci i praw kobiet oraz dzieci;
- odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość do ochrony słabszych od siebie;
- szczerłość i solidność, rozwijanie zdolności do szacunku i wsparcia;
- edukacja n/t trudności w kontaktach interpersonalnych osób zdrowych z osobami starszymi lub niepełnosprawnymi;
- nauka pozytywnych zachowań wobec ludzi starszych i niepełnosprawnych;

13. sesja XIII – „Przemoc domowa zachowaniem wyuczonym”

- zyski i straty dla osób stosujących przemoc;
- odroczone negatywne konsekwencje przemocy w porównaniu z szybkimi korzyściami – bilans;
- ekonomiczność przemocy i co dalej....?;
- stosowanie przemocy jako wybór, za który sprawca ponosi odpowiedzialność;

14. sesja XIV – „Nauka rozpoznawania i nazywania uczuć”

- werbalne i niewerbalne wyrażanie uczuć;
- radzenie sobie ze złością, gniewem i atakami niekontrolowanej agresji;
- skutki tłumienia uczuć;
- oddzielenie złości jako naturalnej emocji od jej zniekształconych form typu sarkazm, mściwość, karanie;

15. sesja XV – „Trenowanie kontroli własnych stanów emocjonalnych”

- co dają mi emocje;
- określenie własnych sytuacji i uczuć będącymi potencjalnymi wyzwalaczami agresji;
- wzmocnianie kontroli;
- trenowanie umiejętności kontroli gniewu i wybuchów złości;
- stworzenie planu działania alternatywnego dla zastosowania przemocy- „instrukcja” jak postępować, by zminimalizować ryzyko wystąpienia przemocy;

16. sesja XVI – „Trening umiejętności rozumienia stanów emocjonalnych współmałżonków i dzieci”:

- co to jest empatia;
- rozwijanie cech syntonii i współodczuwania;

17. sesja XVII – „Sposoby radzenia sobie ze stresem”

- ćwiczenie umiejętności rozładowywania stresu w sposób konstruktywny
- radzenie sobie z frustracją;
- trening relaksacyjny i techniki wyciszania;

18. sesja XVIII – „Konstruktywne zachowania alternatywą do zachowań agresywnych”

- zyski i straty wynikające z powstrzymywania złości;
- kształtowanie uczucia empatii i współodczuwania;
- asertywność i umiejętność rozwiązywania problemów;
- nabywanie umiejętności samokontroli;

19. sesja XIX – „Rozwijanie samokontroli”

- wzmacnianie mechanizmów kontroli;
- samopoznanie i kontrola własnego ciała;
- kształtowanie zdolności regulowania napięcia wewnętrznego
- kształtowanie stanu niepokoju;

20. sesja XX – „Trening relaksacyjny”

- formy i metody radzenia sobie z frustracją i napięciem;
- metody relaksacyjne i wizualizacyjne;
- metody oddychania i „przerwa na ochłonięcie” – rozładowanie napięcia;

21. sesja XXI – „Dysfunkcjonalność systemu komunikacji w rodzinie”

- problemy z komunikacją obustronną;
- przeszkody w komunikowaniu się;
- jak polepszyć obopólne porozumiewanie się między partnerami;
- odpowiedzialność za przyczynianie się do eskalacji problemów;
- podstawowe zasady negocjacji;
- zasady właściwego rozwiązywania sporów;

22. sesja XXII – „Komunikacja interpersonalna”

- co to jest „komunikacja interpersonalna”?
- zwiększanie umiejętności porozumiewania się;
- używanie skutecznych metod komunikacji;
- zasady zdrowego komunikowania się;
- trening umiejętności aktywnego słuchania;

23. sesja XXIII – „Konstruktywna konfrontacja”

- konfrontacja interpersonalna;
- rodzaje konfrontacji;
- konstruktywne okazywanie złości;
- wyrażanie i przyjmowanie krytyki;

24. sesja XXIV – Zakończenie grupy

- motywowanie do dalszej pracy nad sobą;
- plany na wyjście;
- ocena postępów uczestników.

VIII. Miejsce realizacji programu

1. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie będzie realizowany na terenie powiatu kolbuszowskiego w pomieszczeniach wynajętych przez PCPR z zasobów lokalnych np. pomieszczenia PKPS ZMG w Kolbuszowej, pomieszczenia stowarzyszenia „NIL” czy świetlica przy Poradni Uzależnień.
2. Warunkiem wyboru miejsca na zorganizowanie zajęć Programu będzie fakt, że w w/w pomieszczeniach nie będzie świadczona jednocześnie pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

IX. Realizator programu

1. Realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie jest Powiat Kolbuszowski, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej.
2. Bezpośrednim realizatorem programu jest osoba uprawniona do prowadzenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych, której kwalifikacje są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Pracy Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011r. Nr 50 poz. 259)

X. Monitoring

1. Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie i ich rodzin.
2. Wnioski z monitoringu realizacji programu będą służyły do ewaluacji programu.

3. Działania monitorujące będą prowadzone w trakcie i po zakończeniu realizacji programu przez okres do 3 lat od zakończenia udziału w programie.
4. Monitoring w trakcie programu prowadzi osoba prowadząca program, po jego ukończeniu specjalista pracy socjalnej zatrudniony w PCPR.
5. Monitoring po ukończeniu programu rozpoczyna się po 3 miesiącach od ukończenia programu przeprowadzeniem krótkiego wywiadu środowiskowego z rodziną i/lub uczestnikiem. Informacje z monitoringu zapisywane są w kartach monitoringu uczestników. Dalszy monitoring prowadzi się w odstępach 6-cio miesięcznych poprzez:
 - 1) wizyty w środowisku, podczas których przeprowadza się rozmowy ze sprawcą i/lub z osobami wspólnie z nim zamieszkującymi oraz obserwację jego zachowań,
 - 2) kontakt z Policją w celu uzyskania informacji na temat ewentualnych zgłoszeń dotyczących aktów przemocy,
 - 3) kontakt z członkami zespołu interdyscyplinarnego i/lub grupy roboczej,
 - 4) kontakt z kuratorami sądowymi,
 - 5) kontakt z OPS właściwym ze względu na miejsce zamieszkania.
6. PCPR gromadzi dokumentację potwierdzającą prowadzenie monitoringu w trakcie trwania programu, jak również monitoringu i sposobu funkcjonowania uczestników po zakończeniu programu, zgodnie z § 8 rozporządzenia z dnia 22 lutego 2011r. Informacje z monitoringu służą do przeprowadzenia ewaluacji.

XI. Ewaluacja

1. Ewaluację prowadzi Powiatowe Centrum Pomocy w Kolbuszowej.
2. Kryteria ewaluacyjne:
 - 1) **adekwatność** – to stopień zgodności zawartości merytorycznej programu z założonymi celami (wskazanymi w rozporządzeniu),
 - 2) **skuteczność** – to stopień osiągnięcia założonych celów (zdolność sprawców do powstrzymania się od przemocy),
 - 3) **użyteczność** – to stopień zgodności programu z oczekiwaniami uczestników,
 - 4) **trwałość** – to stopień, w jakim efekty programu oddziałują po jego zakończeniu (okres, w jakim uczestnik kontrolował swoje zachowanie tj. nie stosował przemocy).
3. Wskaźniki oceny programu:
 - 1) Liczba osób, które rozpoczęły program, z uwzględnieniem przyczyny zgłoszenia
 - 2) Liczba osób, które przerwały program ze wskazaniem powodu/ów
 - 3) Liczba osób, które ukończyły program

- 4) Liczba osób, które ukończyły program i ich zdaniem realizowany program zgodny był z ich oczekiwaniami.
 - 5) Liczba osób, które ukończyły program i ponownie dopuściły się zachowania przemocowego, z uwzględnieniem głównego czynnika powodującego przystąpienie do programu.
4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej raz na pół roku analizuje informacje dotyczące funkcjonowania sprawcy w środowisku domowym. Wyniki analizy umieszczane są w karcie ewaluacji. Z ewaluacji raz w roku sporządza się raport ewaluacyjny, poprzedzony zebraniem informacji z OPS z terenu powiatu odnośnie aktualnego funkcjonowania uczestników programu (z wyjątkiem osób, które zgłosiły się z własnej woli).
5. Metody ewaluacji:
- 1) ankiety,
 - 2) analiza ilościowa i jakościowa zebranych informacji,
 - 3) analiza dokumentacji.

XII. Sprawozdawczość

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej raz w roku sporządza sprawozdanie z realizacji programu, które przedstawia Radzie Powiatu w Kolbuszowej.
2. Sprawozdanie zawiera wyniki i wnioski z monitoringu i ewaluacji programu oraz rekomendacje do dalszej pracy.

